

Viborg Kommune

Rådhushavens Børnehus

PÆDAGOGISK LÆREPLAN 3-6 ÅR

Hjernen&Hjertet

RAMBØLL

Indholdsfortegnelse

1 INDLEDNING . . . 3
1.1 Indledning . . . 3
1.2 Værdier . . . 4
1.3 Pædagogiske principper . . . 5
1.4 Læringsforståelse . . . 5
2 GENERELLE RAMMER FOR ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER . . . 8
2.1 DE OVERORDNEDE LÆRINGSMÅL . . . 8
2.2 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR BØRN MED SÆRLIGE BEHOV . . . 9
2.3 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR METODER OG AKTIVITETER TIL INKLUSION . . . 9
2.4 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR SPROGINDSATSEN . . . 10
2.5 ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG . . . 11
2.6 METODER OG AKTIVITETER I ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG . . . 12
3 PRIORITERING, DOKUMENTATION OG EVALUERING AF ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER . . . 13
3.1 FAKTA OM INSTITUTIONEN . . . 13
3.2 PRIORITERING - LÆREPLANER . . . 13
3.3 VÆRKTØJER TIL DOKUMENTATION . . . 14
3.4 METODER TIL EVALUERING . . . 14
3.5 DAGTILBUDDETS ANVENDELSE AF EVALUERING TIL UDVIKLING AF DEN PÆDAGOGISKE PRAKSIS . . . 14
4 MÅLSÆTNINGER FOR DE ENKELTE LÆREPLANSTEMAER . . . 16
4.1 ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING . . . 16
4.2 SOCIALE KOMPETENCER . . . 17
4.3 SPROGLIG UDVIKLING . . . 18
4.4 KROP OG BEVÆGELSE . . . 19
4.5 NATUR OG NATURFÆNOMENER . . . 20
4.6 KULTURELLE UDTRYKSFORMER OG VÆRDIER . . . 21
5 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ SOM EN INTEGRERET DEL AF DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE . . . 24
5.1 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ . . . 24
5.2 ARBEJDET MED BØRNEMILJØVURDERINGER . . . 24
6 AFSLUTNING . . . 25

1 INDLEDNING

1.1 Indledning

Kommunens fastsatte indledning

Den pædagogiske læreplan skal ses som et arbejdsredskab til at kvalificere og dokumentere 0-6-åriges læring og udvikling. Vi har i Viborg Kommunes Dagtilbud særlig fokus på de læringsmiljøer, vi tilbyder børnene. Læreplanen skal sikre, at børnenes trivsel, udvikling og læring er i fokus, så børnene i samarbejde med forældre bliver rustet til at mestre de udfordringer, de møder. Læreplanen skal bruges som et dagligt, pædagogisk redskab til planlægning, refleksion, evaluering og dermed til udvikling af kvaliteten i de læringsmiljøer, vi tilbyder børnene.

I Dagtilbud i Viborg Kommune rettes blikket mod kerneopgaven – opgaven vi løser sammen til gavn for barnet. Når vi udarbejder den pædagogiske læreplan, skal vi have forståelse for kerneopgaven, og bevidstheden om, hvordan vi sammen løser opgaven, skal være indeholdt i de opstillede mål og tiltag.

Ledelsen bør sikre, at bestyrelsen får forelagt det arbejde, som ledelse og personale foretager i forbindelse med udarbejdelsen, godkendelsen, evalueringen og opfølgningen af den pædagogiske læreplan.

Denne pædagogiske læreplan er gældende for perioden 2017 til 2018.

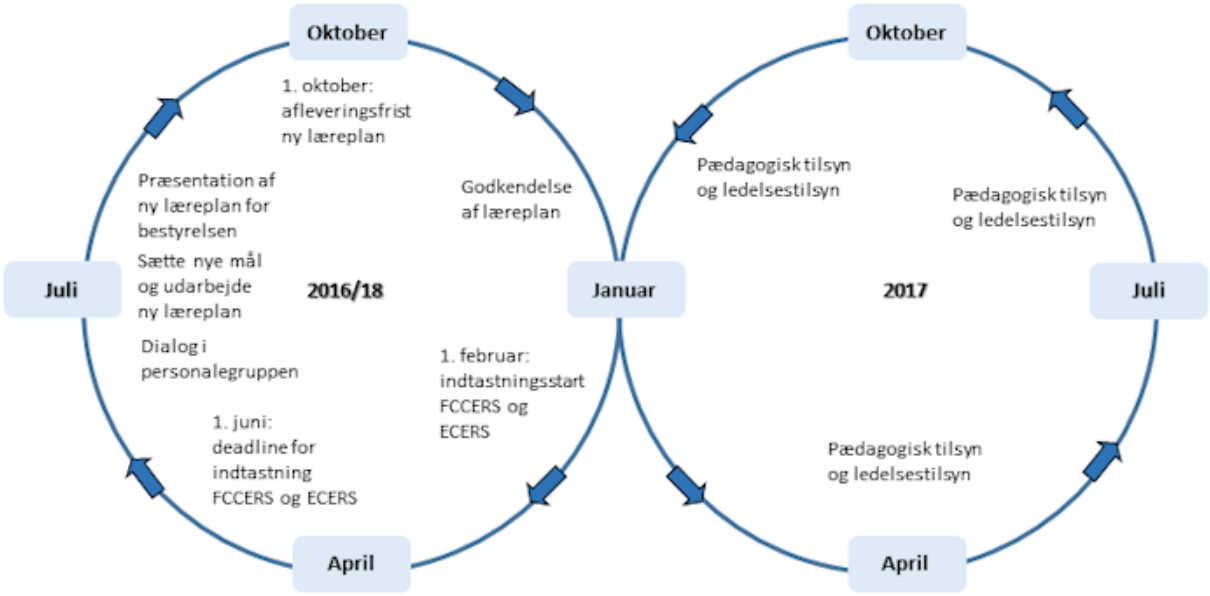
Dagtilbuddets indledning

Den pædagogiske læreplan er udarbejdet af det pædagogiske personale og tager sit afsæt i, hvor vi gerne vil have vores pædagogiske fokus i 2017-2018.
Læreplanen vil beskrive, hvordan vi opfylder målene, samt hvordan vi undervejs vil sikre, at vi er på rette kurs.

Den pædagogiske læreplan er et arbejdsredskab og omhandler arbejdet med de seks læreplanstemaer, den pædagogiske praksis, børnemiljøer samt en beskrivelse af de metoder, vi vil anvende i arbejdet.

Rigtig god læselyst.

Procedure for vores arbejde med læreplanen

1.2 Værdier

Kommunens fastsatte værdier

Værdisættet fra "Lys i øjnene" udgør det fælles grundlag for arbejdet med børn i Viborg Kommune:
- Ethvert barn er unikt og kompetent og skal mødes som sådan.
- Børn deltager aktivt i sunde fællesskaber. Derfor vil vi skabe sammenhæng og helhed i børns liv.
- Børn er forældrenes ansvar. Derfor samarbejder vi med forældrene om deres børns udvikling og trivsel.
- Børn møder engagerede og faglig kompetente voksne. Derfor anvender vi den viden, der virker.
- Alle arbejder målrettet med en sundhedsfremmende, forebyggende og tidlig indsats. Derfor har vi særligt fokus på det brede tværfaglige samarbejde i nærmiljøet.

Derudover er "Det Strategiske Hus" Viborg Kommunes samlede vision, mission og strategi for dagtilbud.
Vi vil:
-Være anerkendende og fokusere på børnenes ressourcer.
-Understøtte læring i børnefællesskaber.

Dagtilbuddets værdier

Alle børn har ressourcer og er unikke. Det pædagogiske miljø vi tilbyder, har stor indflydelse på barnets dannelse. Vores pædagogiske praksis tager derfor udgangspunkt i en anerkendende og inkluderende praksis, hvor børn har ret til trivsel, udvikling og læring.
Vi strukturerer vores dagligdag, så børn oplever voksne, der vil dem og udviser nærvær og omsorg. Samtidig indretter vi et læringsmiljø, hvor børn gennem sociale processer og i samspil med andre tilegner sig ny viden.
Vi arbejder ud fra kompetencetænkning, hvor barnet er i en kontinuerlig udvikling og hvor det pædagogiske miljø har stor indflydelse. Vi tænker inkluderende og skaber plads til alle ud fra den tanke, at alle har behov for at være en aktiv del af et børnefællesskab og have relationer for at kunne udvikle sig. Vi har derfor fokus på, hvordan børn oplever deres hverdag og arbejder med børneperspektiver.
Vi arbejder ligeledes ud fra Marte Meo principperne omkring udviklingsstøttende strategier.

1.3 Pædagogiske principper

Kommunens fastsatte pædagogiske principper

1. Princip: Det pædagogiske arbejde skal tilrettelægges, så det enkelte barn sikres den bedst mulige udvikling og læring i hele dets hverdag.
2. Princip: Der skal være fokus på at skabe de bedst mulige læringsmiljøer, hvor der tages hensyn til barnets perspektiv og det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø.
3. Princip: De professionelle guider alle børn i forhold til at opleve værdien af fællesskab.
4. Princip: Dialog og samarbejde med forældre og netværk er en naturlig del af arbejdet med at sikre børns trivsel og læring.
5. Princip: Der fremmes en kultur, hvor arbejdet med IT er en naturlig del af det daglige arbejde.

Dagtilbuddets pædagogiske principper

1. Princip: Vi arbejder ud fra zonen for nærmeste udvikling og støtter barnets læring i alle hverdagssituationer.
2. Princip: Vi lader os inspirere af nogle af principperne i Mosaik metoden.
3. Princip: Vi har fokus på, at alle børn føler sig, som en aktiv del af et fællesskab.
4. Princip: Forældrene er vores vigtigste samarbejdspartnere og den røde tråd i barnets liv, derfor involverer vi altid forældrene, hvis vi oplever, at et barn går i stå i sin udvikling eller ikke er i trivsel. Forældreperspektivet og samarbejdet omkring de indsatser vi sammen vil fokusere, på er vigtigt.
5. Princip: Vi bruger It som et redskab til at kvalificere på vores pædagogiske arbejde. Vi bruger video som et analyseredskab ud fra Marte Meo principperne. It i børnehøjde er et af vores indsatsområder.

1.4 Læringsforståelse

Kommunens fastsatte læringsforståelse

Jf. "Læreplaner og pædagogisk praksis - En vejledning til det pædagogiske personale i Dagtilbud":

Tidlig læring er centralt for udvikling af børns potentialer og kompetencer. Oplevelsen af tryghed og tillid er de bedste betingelser for læring og udvikling. Tilknytningen er af stor betydning for børns udviklings- og læringsprocesser.

Læring handler om dannelse og udvikling og er en forandringsproces, der fremmer tilegnelsen af nye kompetencer. Det er en proces, hvor barnet omformer og udvikler sin viden, forståelse og færdigheder.

Begreberne læring og udvikling går hånd i hånd. Barnet lærer, når det udvikler sig og udvikler sig, når det lærer. Begrebet læring kan også være et synonym for socialisering og/eller dannelse og knytter sig til barnets refleksion, handlinger og identitet.

En af de grundlæggende tanker bag den pædagogiske læreplan er, at hvert barn er medskaber af sin egen læring – en læring, som personalet skal støtte, guide og udfordre, hvad enten der er tale om planlagte aktiviteter eller spontant opståede situationer. Derfor har hele læringsmiljøet en betydning for børnenes udvikling og læring.

Ved læringsmiljø forstås bredt dagtilbuddets kultur og atmosfære, personalets rolle, de fysiske rammer, organiseringen og de metoder, der bliver brugt i de enkelte dagtilbud til at fremme børnenes læring.

Man kan også sige, at læring på en gang foregår i et spændingsfelt mellem det kognitive, psykodynamiske og samfundsmæssige - altså mellem barnets erkendelse, mestring, motivation, følelser og omgivelserne.

Dagtilbuddets læringsforståelse

Hvert barn er medskaber af sin egen læring - en læring, som personalet skal støtte, guide og udfordre. Vi arbejder ud fra tanken om livslang læring, hvor læring og udvikling følges ad.

Vi tilstræber at skabe et rummeligt, anerkendende og udfordrende læringsmiljø, hvor børnene møder engagerede og udfordrende voksne, der arbejder og møder børnene ud fra tanken om Zonen for nærmeste udvikling.

Vi arbejder endvidere ud fra den bevidste såvel som den ubevidste læring, hvor børnene gennem relationer til andre børn møder nye udfordringer og nye normer, der er med til at udvikle de sociale kompetencer og gøre børnene til robuste og selvstændige individer.

Vi understøtter børnenes læring gennem en vekselvirkning mellem planlagte og spontane aktiviteter. Vi følger børnenes spor i forhold til, hvad de er optagede af og tilrettelægger ofte aktiviteter derefter. Når børn oplever engagerede og motiverede voksne, har det en afsmittende effekt og kombineret med nærvær, betyder det et konstruktivt og lærende samspil mellem både børne- og voksenperspektivet.

"De 3 læringsrum"

	Børn har ringe indflydelse på form og indhold	Børnene har høj indflydelse på indhold og form
De voksne har høj grad af indflydelse på indhold og form	1. Læringsrum Voksenskabt læring. Den voksne går foran barnet. Den voksne har sat et bestemt indhold på programmet. Børnene skal lære noget bestemt.	2. Læringsrum Voksenstøttet læring. Den voksne går ved siden af barnet. Den voksne støtter og udvikler sammen med børnene. Børnenes medbestemmelse er medtænkt i projekter og aktiviteter. Støtte børns læring gennem samtaler. F.eks. følge børnenes spor.
De voksne har lav grad af indflydelse på indhold og form		3. Læringsrum Leg og spontane oplevelser. Den voksne går bag ved barnet. Den voksne skaber muligheder og udfordringer gennem tilrettelæggelse af et miljø for leg og oplevelser. De pædagogiske handlinger ligger underforstået i miljøet. F.eks. ved overvejelser over legepladsens indretning.

Fig. 1: De tre læringsrum (Basil Bernstein 2001)

2 GENERELLE RAMMER FOR ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

2.1 DE OVERORDNEDE LÆRINGSMÅL

Kommunens fastsatte overordnede læringsmål

For at børnene kan mestre eget liv og bliver robuste, har det jf. "Læreplaner og pædagogisk praksis - En vejledning til det pædagogiske personale i Dagtilbud" betydning, at:
- de professionelle gennem fællesskabet giver børnene mulighed for at lære at samarbejde og være en del af et struktureret og ustruktureret samvær
- de professionelle giver børnene mulighed for, at de kan mærke sig selv, sætte ord på følelser og behov
- de professionelle giver børnene mulighed for at tænke over egne handlinger og have omtanke for andre.

Disse almene kompetencer bliver udviklet i læringsmiljøer, hvor børn og voksne er sammen om aktiviteter, der stimulerer barnets sprog, motorik, viden om natur og naturfænomener samt kunst og kultur.

Jf. "Lys i øjnene" er det Byrådets mål:
- at børn bliver så dygtige, som de kan, trives og bliver livsduelige voksne. Det gør vi ved at inddrage og aktivere børnene i læringsprocessen og lade dem anskueliggøre den
- at børn, forældre og professionelle indgår i et forpligtende samarbejde. Det gør vi bl.a. ved at sætte ind på sprogområdet og herunder yde en særlig indsats for familier med flere sprog

Dagtilbuddets overordnede læringsmål

Vi tager udgangspunkt i det enkelte barn og barnets forudsætninger og baggrund.

Vi tilrettelægger vores pædagogiske praksis, så børn får mulighed for at være deltagende i sunde børnefællesskaber. Tilrettelæggelsen kan både tage udgangspunkt i de individueller behov og de generelle behov for en større eller mindre børnegruppe.

De bedste vilkår for læring sker, når både børn og voksne er motiverede, engagerede og indgår i ligeværdige relationer. Derfor tilstræber vi at skabe et trygt, anerkendende og inspirerende miljø, hvor børnene har mulighed for fordybelse i leg og hvor børnene føler sig som en aktiv del af et fællesskab og møder voksne, der følger børnenes spor. Vi arbejder med, at børnene har forskellige børnefællesskaber i løbet af en dag og at børnene har mulighed for læring ved at være inddraget og aktiv deltagende i hverdagens rutiner.

Vi hjælper børnene med at forstå de sociale spilleregler, sætte ord på følelser og sindsstemninger, så de derved både lærer om sig selv og om andre - hvilket er med til at fremme empati og forståelsen for, at der er forskellige behov.

Gennem faglige og pædagogiske metoder, refleksioner, overvejelser og vores fysiske rammer, er vores opgave at være nysgerrige på barnets nærmeste udviklingszone, for derigennem at kunne støtte børnenes læring og udvikling.

2.2 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR BØRN MED SÆRLIGE BEHOV

Kommunens fastsatte læringsmål for børn med særlige behov

Jf. TOPI (Tidlig opsporing og indsats) arbejder vi ud fra tre grundlæggende værdier:
1. Barnets adfærd ses i den sociale kontekst, hvori barnet indgår. Fokus på barnets ressourcer og ikke dets mangler.
2. Forældrene er aktive samarbejdspartnere. Forældrene er en ressource.
3. Det tværfaglige professionelle samarbejde og de tværfaglige ressourcer vægtes højt. Der skabes fælles begreber og forståelse af hinandens praksis.

I forhold til børn, som viser tegn på mistrivsel, skal analysemodellen anvendes til at undersøge barnets signaler som grundlag for en tidlig indsats.

Dagtilbuddets læringsmål for børn med særlige behov

Vi har fokus på det enkelte barns trivsel og udvikling og tager udgangspunkt i dets ressourcer. Vi bestræber os på, så tidligt som muligt, at se og opdage i hvilke sammenhænge et barn er i en udsat position. Derfor har vi også stor fokus på at have et godt og tæt forældresamarbejde, hvor vi kan erfaringsudveksle, aftale handlinger og dermed skabe en rød tråd i barnets liv.

Vi er opmærksomme på, at børn med særlige behov er en del af fællesskabet og at alle børn er i gode legerelationer. Alle skal have mulighed for at bidrage til/i fællesskabet og dermed være inkluderet og ikke blot integreret - hermed opstår gode relationer. Dette gør vi ved at italesætte barnets ressourcer, etablere legegrupper og opfordre forældrene til at lave legeaftaler.

Når vi oplever børn med særlige behov, der har brug for en ekstra indsats eller hvor vores faglige viden og pædagogiske redskaber skal udvides, forstyrres eller lign. kan vi benytte os af fokusgruppemøder, konsultativ bistand fra en af vores samarbejdspartnere og der er ligeledes mulighed for at søge ressourcer til barnet, hvis det skønnes nødvendigt.

Vi benytter os af samarbejdet med fysioterapeut, ergoterapeut, psykolog, talehørekonsulent og sundhedsplejerske, når vi ser behovet.

2.3 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR METODER OG AKTIVITETER TIL INKLUSION

Dagtilbuddets metoder og aktiviteter til inklusion:

- Vi laver legegrupper
- Vi bruger "fri for mobberi"
- Børnemassage
- Sansemotoriske aktiviteter
- Vi bruger piktogrammer og social stories
- Vi har luftpuder og kuglepuder, som barnet kan sidde på for at minimere uro, så barnet bedre kan koncentrere sig
- Samlinger
- Inkluderende lege f.eks "Mads på stol", "lille hund", "bjørnen sover" osv.
- Marte Meo
- Vi inddrager og fremhæver barnet i mindre grupper og inddrager barnet i dialoger f. eks i spisesituationer og i samlinger
- LP-modeller og handleplaner udarbejdes
- Vi inddrager forældrene
- Vi opfordrer forældrene til at danne forældrenetværk
- Vi arranger oplevelser, teater og ture ud af huset
- Vi holder arbejdsdage i børnehusene, sommerfester og bedsteforældredage

Vi holder overleveringssamtaler på alle børn og sammen med forældre og de eventuelle samarbejdspartnere, der har været inddraget i forhold til at optimere et barns udvikling og trivsel. Det er forældrene, der er den røde tråd i barnets liv og derfor deres fortælling om barnet, der er den vigtigste. Vores opgave er at supplere denne og fortælle om de indsatser, vi ser har gavnet barnet, både i forhold til barnet som individ og i forhold til barnet i det store fællesskab.

2.4 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR SPROGINDSATSEN

Kommunens fastsatte sprogindsats

Alle 3-årige skal sprogvurderes. Det anbefales, at de 3-årige - når vurderingen viser, at de har behov for en særlig eller fokuseret sprogindsats - revurderes ved en 5-årsscreening. Det er lederens ansvar at udføre sprogvurderingen og sætte en eventuel sprogindsats i værk. Til sprogvurderingen anvendes Rambølls modul, og den foretages af en pædagog i institutionen.

Dagtilbuddets sprogindsats

I det daglige har vi stor fokus på udviklingen af det enkelte barns sprog og at tilbyde et godt sprogmiljø. Vi er bevidste om, at sprog ikke kun er de ord, der kommer ud af vores mund, men at der er mange måder at kommunikere på.
Derfor er sproget tænkt ind i alle aktiviteter og situationer i løbet af dagen. Vi bruger Marte Meo, benævner og sætter ord på ting vi ser, følelser, fortæller hvad vi gør og oplever. I vores samlinger, i garderoben, i spisesituationer, på toilettet, i konfliktsituationer mv har vi fokus på sprog. Vi synger, vi læser, rim og remser, leger sanglege og fagtesange. Vi øver os i at turde stå frem og sige noget i en social sammenhæng på trods af evt sproglige udfordringer.
Generelt har vi et godt og tæt samarbejde med talehørekonsulenten, som vi sparrer med. Herunder afholder vi b.la. sprogfokusmøder. Kontaktpædagogen udfører sprogvurderinger på sine 3 årige kontaktbørn. Alt efter om barnet ligger i fokuseret eller særlig indsats, tilbyder vi deltagelse i en sproggruppe, hvor pædagogen arbejder ud fra en sprogkuffert. Vi læser bøger, spiller spil, rim og remser, synger osv. Vi øver dialog og turtagning.

2.5 ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG

Kommunens fastsatte arbejde med overgange og sammenhæng

Det er Byrådets mål, at der er sammenhæng og helhed i børnenes liv. Det gør vi ved at arbejde systematisk med at skabe gode overgange for børn og inddrage forældrene i det arbejde.

I Viborg Kommune ønsker vi, at der opstilles mål for overgange mellem dagpleje og børnehus for at sikre, at alle børn får den bedst mulige overgang fra et dagtilbud til et andet. For at sikre at vigtig viden ikke går tabt i overgangene, har Viborg Kommune udviklet en fælles overgangsmodel og et fælles overgangsskema i forbindelse med TOPI.

Dagtilbuddets arbejde med overgange og sammenhæng

For at sikre børn de bedste betingelser i overgangene, er det vigtigt at, vi har udarbejdet fælles retningslinjer for samarbejdet, aktiviteter og overgange.
Vi holder overlevering jf. overgangsmodellen og mellem forældre, dagpleje, vuggestue, børnehave og skole.Det betyder, at i overgangen fra dagpleje/vuggestue til børnehave tilbydes alle forældre en samtale, når barnet er 2 1/2 år. I efteråret året før skolestart, tilbydes alle forældre ligeledes en samtale, hvor der aftales fokuspunkter, der arbejdes med frem til foråret, hvor der igen tilbydes en samtale. Denne sidste samtale danner udgangspunkt for, hvad forældre og pædagoger overleverer til skolen.

I den daglige planlægning:
I institutionens yderste åbningstider er børnene sammen på tværs af alder, det betyder, at både børn og voksne får kendskab til hinanden, hvilket kan være med til at skabe tryghed og opbygge relationer.

Overgang fra dagpleje til børnehave:
Dagplejen kommer på besøg i institutionerne hver anden uge, hvor de indgår i dagligdagen, det er ligeledes muligt, at dagplejeren kommer på besøg i børnehaven sammen med barnet forud for børnehavestart.

Overgang fra børnehave til børnehave:
Forældre og pædagoger fra begge institutioner deltager i en overleveringssamtale.

Vi har opdelt vores børnehavegrupper i ældste og mellemste/yngste børn - vi afholder interne overleveringssamtaler, hvis vi skønner, der er behov for at videregive relevante indsatser eller lign.

Overgang fra børnehave til skole:
De ældste børnehavebørn tager ned og besøger skolen 1 gang ugentlig, de sidste måneder inden skolestart. Skolelærer og SFO personale besøger børnene i børnehaven de sidste måneder inden skolestart. Forældre og pædagoger inviteres til en overleveringssamtale på skolen, hvor der deltager skoleleder, børnehaveklasseleder og SFO personale.

2.6 METODER OG AKTIVITETER I ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG

Dagtilbuddets metoder og aktiviteter i arbejdet med overgange og sammenhæng

Via de fælles overgangsskemaer fra TOPI, der bliver lavet sammen med forældrene, bliver vigtige informationer videregivet til kommende dagtilbud og skole. Vi tager udgangspunkt i barnets nærmeste udviklingszone og definerer sammen med forældrene fokuspunkter ift. barnets udvikling og læring.

Dagplejen:
Når et barn skal begynde i børnehave, er barnet velkommen til at komme på besøg med dagplejeren.
De lokale dagplejere kommer på besøg i børnehaven på aftalte dage hen over året.
Besøgsaftalen evalueres årligt . Dagplejen er altid velkommen til at komme og lege på legepladsen og benytte vores lokaler.
Vi vil være opmærksomme på, at invitere dagplejen, hvis vi afholder arrangementer/aktiviteter.

Skolen:
Vi har et tæt samarbejde med den lokale skole. Vi har udarbejdet en samarbejdsaftale, som vi evaluerer en gang årligt. Vi har en tæt dialog og ser børnene i området, som vores fælles børn.
Vi vil være på udkig efter udviklingspotentialer og forbedringsmuligheder i den nuværende aftale.

Børnene har mulighed for at deltage i pædagogiske planlagte aktiviteter, der er med til at øge koncentrationsevne og kreativitet

3 PRIORITERING, DOKUMENTATION OG EVALUERING AF ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

3.1 FAKTA OM INSTITUTIONEN

Dagtilbuddets beskrivelse:

Børnehusene i Stoholm består af 2 enheder. Stoholm Børnehus (Fyrrevænget) der har 60 børn i alderen 3-5 år. Huset er delt op i 2 grupper, hvor den ene gruppe, Myrererne, består af de 3 og 4 årige og den anden gruppe, Flagermusene, består de 5 årige.
Rådhushaven er et integreret hus og består af en vuggestueafdeling, Englebasserne med 20 børn i alderen 0-2 år og en børnehaveafdeling med 80 børn. Børnehaveafdelingen er delt op i 2 grupper, hvor den ene gruppe, Påfuglene, består af de 3 og 4 årige børn og den anden gruppe, Uglerne, består af de 5 årige.
Vi har ca. 10 % fler-sprogede børn og børnesammensætningen er en god blanding af alle sociale lag.

I Børnehusene i Stoholm er der fastansat 20 medarbejdere. Fordelingen af personalet er: 13 pædagoger, 2 pædagogiske assistenter, 1 pædagogmedhjælper, 1 lønnet studerende, 1 i skånejob, 1 afdelingsleder og 1 leder. Personalegruppen har en aldersmæssig god spredning fra unge til ældre. Vi har primært kvindelige medarbejdere (en enkelt mand) og alle forskellig anciennitet.
Derudover har vi samarbejde med Via og modtager også pædagogstuderende i 1. praktik. Vi har også løbende ansat PAU elever. Vi har jævnligt personer i virksomhedspraktik, løntilskud, nyttejob, skolepraktik mm.

Vi samarbejder så meget som muligt mellem husene. Dette gælder både når vi laver aktiviteter med børnene men vi har også faglige fællesskaber på tværs. Børnene mødes på tværs af husene, medarbejderne udveksler erfaringer og gør brug af hinandens kompetencer og vi holder forældrearrangementer fælles i begge huse.

3.2 PRIORITERING - LÆREPLANER

Følgende viser den forventede procentvise fordeling på de 6 læreplanstemaer, som er angivet i den pædagogiske læreplan:

	Fordeling i %
Alsidig personlig udvikling	25,0
Sociale kompetencer	25,0
Sproglig udvikling	10,0
Krop og bevægelse	15,0
Naturen og naturfænomener	15,0
Kulturelle udtryksformer og værdier	10,0

Kommentar:

Alsidig personlig udvikling og sociale kompetencer er grundlæggende for barnets udvikling og for at kunne begå sig i omverdenen. Det vægtes højt, da det er her, vi styrker barnets selvtillid, selvværd, udvikler kompetencer og ruster dem til livet.
Sproget har vi prioriteret højt de seneste år og arbejdet med dette, er derfor allerede en del af hverdagen. Sproget giver adgang til sociale fællesskaber og er vi har fortsat fokus på dette.

Barnets motoriske kompetencer ligger til grund for den sproglige udvikling, selvværd, koncentration, opmærksomhed og kropsbevidsthed. Vi vil prioritere arbejdet med sansemotorik højt i denne læreplansperiode.

Temaet omkring natur og omkring kulturelle udtryksformer og værdier vil vi gerne opprioritere i denne periode. Vi forestiller os, at disse temaer skal danne ramme om de øvrige læreplanstemaer.

3.3 VÆRKTØJER TIL DOKUMENTATION

I forbindelse med udarbejdelsen af læreplanerne er det angivet, at følgende værktøjer særligt benyttes til dokumentation af arbejdet med læreplanerne:

- Praksisfortællinger
- Foto
- Barnets bog
- Iagttagelser/observationer
- Børneinterview
- Børneperspektiver (inspireret af mosaikmetoden)
- Dagbog-tags. Dokumentation på børnenettet
- Produkter

3.4 METODER TIL EVALUERING

I forbindelse med udarbejdelsen af læreplanerne er det angivet, at der er benyttet følgende metoder til at evaluere arbejdet med læreplanerne:

- ECERS
- LP
- SMTTE
- Stuemøder - iagttagelser og observationer

3.5 DAGTILBUDDETS ANVENDELSE AF EVALUERING TIL UDVIKLING AF DEN PÆDAGOGISKE PRAKSIS

I forbindelse med udarbejdelsen af læreplanerne er det angivet, hvordan evalueringer skal anvendes til udvikling af den pædagogiske praksis:

I den kommende periode vil vi have mere fokus på refleksionsdelen i vores arbejde. Det vil vi bl.a. gøre ved at:
-Vi vil prioritere at have et fast punkt på dagsordenen til vores stuemøder.
-Vi vedtager, at en SMTTE-model ikke er færdig, før aktiviteten er evalueret.
-Vi vil anvende evalueringer til at forbedre/optimere projekter og aktiviteter, så børnene får mest mulig læring ud af det.
-Vi vil blive mere skarpe på, hvad der fungerer og ikke fungerer - altså hvad skal vi gøre mere af.
-At børnene får mere glæde af veltilrettelagte aktiviteter, hvilket også giver større arbejdsglæde hos personalet.

Vi samarbejder på tværs af husene. Dette giver kendskab børnene imellem og personalet kan

drage nytte af hinandens kompetencer og erfaringer.

4 MÅLSÆTNINGER FOR DE ENKELTE LÆREPLANSTEMAER

4.1 ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med alsidig personlig udvikling angivet:

Vores mål er, at se det enkelte individ som en del af et fælleskab. Med fokus på udvikling, trivsel og selvværd (kerneopgaven).
Børnene færdes i et anerkendende miljø ("lys i øjnene"), hvor de møder voksne, der er engagerede, vil dem og ser dem som unikke personligheder med hver deres kompetencer. Vi bruger principperne i Marte Meo i vores tilgang og kommunikation med børnene og skaber et trygt og inspirerende miljø, hvor børnene mødes af en kultur, som er præget af gensidig anerkendelse.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med alsidig personlig udvikling angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

Vores mål er, at se det enkelte individ som en del af et fælleskab. Med fokus på udvikling, trivsel og selvværd (kerneopgaven).
Børnene færdes i et anerkendende miljø ("lys i øjnene"), hvor de møder voksne, der er engagerede, vil dem og ser dem som unikke personligheder med hver deres kompetencer. Vi bruger principperne i Marte Meo i vores tilgang og kommunikation med børnene og skaber et trygt og inspirerende miljø, hvor børnene mødes af en kultur, som er præget af gensidig anerkendelse.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: At børnene viser interesse for og efterspørger de synlige materialer - selvstændighed
2. Tegn: At vi ser børnene trækker sig tilbage i huler, hjørner mv og fordyber sig i leg
3. Tegn: At vi ser børn, der bliver bedre til at selvregistrere og dermed selvregurlere
4. Tegn: At vi ser børnene får succeser og selv klarer tingene - selvtillid
5. Tegn: At vi ser børnene bliver mere selvstændige og at de voksne "kan gå bagved"
6. Tegn: At børnene viser, at de er glade for at blive set (f.eks. de smiler, krammer, indgår i dialog)

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med alsidig personlig udvikling angivet:

1. Tiltag: Vi har materialer til at stå synlige, tilgængelige og til inspiration for børnene
2. Tiltag: Vi skaber mulighed for at børnene kan trække sig tilbage i huler, hjørner mv
3. Tiltag: Vi prioriterer tid til at arbejde målrettet med Marte Meo
4. Tiltag: Vi giver børnene små sikre succeser - zone for nærmeste udvikling
5. Tiltag: Vi bruger "de 3 læringsmiljøer" til at udvikle børnene personligt
6. Tiltag: Vi anerkender børnene for hvem der er og hvad de kan (initiativer)
7. Tiltag: Vi giver børnene rum og mulighed for at udtrykke sig og vise, hvem de er

8. Tiltag: Vi ser barnet hver dag (siger godmorgen, farvel, smiler osv.)
9. Tiltag: Vi viser og hjælper barnet med at mestre dagligdags praksis (tage tøj på, renlighed mm)

4.2 SOCIALE KOMPETENCER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med sociale kompetencer angivet:

Vi lægger stor vægt på, at der er en god og imødekommende atmosfære i husene, hvor der er plads til mangfoldighed og forskellighed og hvor børnene kan danne relationer i børnefællesskaberne. Børnene bliver set, hørt og oplever, at være en aktiv del af et fællesskab. Der er en god veksling mellem strukturerede og ustrukturerede aktiviteter, så børnene både bliver guidet og drager egne erfaringer i alle facetter.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med sociale kompetencer angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

Vi vil skabe et miljø og rammer, der giver børnene mulighed for at opleve respekt og anerkendelse af egne og andres følelser. Vi vil hjælpe børnene med at se andres behov og derved skabe grobund for empati og forståelsen for, at vi ikke alle tænker og handler ens, men at der er plads til alle og at vi har nogle sociale spilleregler, som er gældende i dette samspil. Dermed tror vi på, at vi kan opnå en social forståelse og plads til at alle kan være aktive i fællesskabet.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: At der er en gensidig forståelse mellem forældre og personale
2. Tegn: At børnene bliver bedre til at afstemme følelser og kropssprog. Tilsidesætte egne behov. Selvregistrere og selvregurlere.
3. Tegn: At vi ser nye og flere relationer
4. Tegn: At vi ser børnene selv går igang med at lege (ustrukturerede)
5. Tegn: At børnene er fokuserede og deltagende i aktiviteter (strukturerede)
6. Tegn: At børnene bliver bedre til at håndtere og løse konflikter og søger hjælp hos de voksne ved behov
7. Tegn: At børnene ikke har behov for at diskutere alt og følger i større grad de voksnes anvisninger (regler, rammer)
8. Tegn: At børnene accepterer, at børn har individuelle behov og kan byde ind med individuelle kompetencer
9. Tegn: At børnene viser med deres mimik og kropssprog, at de føler sig anerkendte og trygge.
10. Tegn: At børnene kan vise respekt og empati (og tilsidesætte egne behov.).

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med social kompetence angivet:

1. Tiltag: Vi har fokus på større forældreinddragelse
2. Tiltag: Vi guider børnene til at aflæse ansigtsudtryk og kropssprog og benævner disse
3. Tiltag: Vi veksler mellem strukturerede og ustrukturerede aktiviteter
4. Tiltag: Vi guider ved konflikter (konflikthåndtering). Inddrager børnenes perspektiv (forståelse, lytte, børnemiljø)
5. Tiltag: Vi skaber tydelige rammer for børnene
6. Tiltag: Vi skaber rammerne for at fællesskabet udvikles (legegrupper, samling)
7. Tiltag: Vi skaber rum til mangfoldighed og forskellighed
8. Tiltag: Vi giver børnene en forståelse for, at deres væren har indflydelse på fællesskabets trivsel
9. Tiltag: Vi har psykisk og fysisk robusthed i fokus, f.eks at lære at sige pyt
10. Tiltag: Vi arbejder med Marte Meo.

4.3 SPROGLIG UDVIKLING

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med sproglig udvikling angivet:

Vi skaber rammerne for at børnene får mulighed for at udtrykke sig nuanceret, både verbalt og nonverbalt i forhold til deres oplevelser, behov og følelser.
I dagligdagen har vi samling med sange og andet sproglig fokus. Vi lægger vægt på, at børnene deltager i daglige samtaler og at vi hele tiden har fokus på vores daglige sprogmiljø.
Begge Børnehuse har sprogværksteder, som er indrettet med forskellige sprogstimulerende materialer.
I begge huse praktiserer vi dialogisk læsning, for den gruppe børn der har behov, 2 gange ugentlig. De ældste børn i vuggestuen har dialogisk læsning 1 gang ugentlig. Begge huse har tilknyttet tale/hørekonsulent og en sprogkoordinator.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med sproglig udvikling angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

At vi støtter barnets verbale og nonverbale sproglige udvikling.
At vi støtter og udvikler barnets interesse for og nysgerrighed i forhold til sprog og at vi skaber et miljø, hvor børnene ved hjælpe af sproget oplever medbestemmelse og medindflydelse i at kunne påvirke deres hverdag og sætte spor.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: At børnene viser større initiativ for de sproglige tiltag
2. Tegn: At børnene opnår større ordforråd og forståelse for sproget
3. Tegn: At børnene viser glæde for at deltage i sproggrupper
4. Tegn: At børnene viser bevidsthed og forståelse for egne og andres følelser og behov
5. Tegn: At børnene giver plads og tid til hinanden
6. Tegn: At børnene viser interesse for at fortælle om egne handlinger, følelser og oplevelser til de voksne
7. Tegn: At børnene efterspørger information fra ipad (om sange, fortællinger, puslespil osv)

8. Tegn: At børnene efterspørger samling og deltager i det
9. Tegn: At børnene tager initiativ til at læse i bøger og efterspørger højtlæsning
10. Tegn: At børnene bruger fagter og sanglege

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med sproglig udvikling angivet:

1. Tiltag: Vi læser, synger, rim og remser og fortæller eventyr. Synligt alfabet, bruger ipad til sproglig udvikling, adgang til bøger, højtlæsning, lydbøger, spil
2. Tiltag: Vi følger børnenes sproglige initiativer i daglig samtale.
3. Tiltag: Vi træner børn i at fortælle (f.eks ved daglig samling og spisning)
4. Tiltag: Kontaktpædagogen sprogscreener alle 3 årige. som 5 årig bliver barnet screenet igen, hvis der har været særlig eller fokuseret indsats som 3 årig, eller der er bekymring omkring sproget.
5. Tiltag: Barnet møder voksne der er lydhøre og interesserede
6. Tiltag: Vi er rollemodeller for turtagning og konfliktløsning
7. Tiltag: Vi støtter børnene i at sætte ord og begreber på deres oplevelser i dagligdagen
8. Tiltag: Vi sætter ord på egne og børnenes initiativer (handlinger og følelser)
9. Tiltag: Vi har sproggrupper 2 gange ugentlig.
10. Tiltag: Vi skriver dagbog for at opfordre børnene til at kommunikere om deres hverdag.

4.4 KROP OG BEVÆGELSE

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med krop og bevægelse angivet:

Den tidlige introduktion til bevægelse, hygiejne og ernæring skaber gode vaner for voksenlivet "det man i barndommen nemmer, man i alderdommen ej glemmer". Det er vigtigt at skabe sunde vaner tidligt i barndommen, så disse kan videreføres i voksenlivet, det gør vi bl.a. ved at skabe et miljø, hvor børnene kan få mulighed for at opleve og bevare glæden ved kropslig udfoldelse.
Vi skaber rammer, hvor børnene har mulighed for at styrke deres fin- og grovmotoriske udvikling.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med krop og bevægelse angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

Børnene oplever glæde og kendskab til deres egen krop og glæden ved at være i bevægelse.
Børnene bliver udfordret og styrket sansemotorisk. Begge børnehuse har motorikrum og redskaber til fysisk udfoldelse. Vi har haft personale på et sansemotorisk kursus i foråret 2015, og vil have fokus på at vidensdele deres erfaringer på tværs af begge personalegrupper.

Vi bruger ligeledes uderummet til motorisk udfoldelse, da naturen indeholder alt indenfor motorik. Udover naturen er der store legepladser, både ved børnehusene og i nærområdet. Legepladserne ved husene bruger vi hver dag.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: At børnene viser glæde ved at udfordre sig selv fysisk både ude og inde
2. Tegn: At børnene efterspørger motorikrum og legepladsen
3. Tegn: At børnene vil gerne deltage i aktiviteter, der indebærer sansemotoriske oplevelser og herved lærer sin krop at kende
4. Tegn: At børnene kan benævne/kender deres krop, de ved hvor kropsdelene er
5. Tegn: At børnene har sunde madpakker med og de fortæller om sund mad
6. Tegn: At børnene bliver bedre / mere opmærksomme på hygiejne. Vaske hænder, tørre næse, tørre mund
7. Tegn: At børnene efterspørger børnemassage og deltager aktivt
8. Tegn: At børnene viser interesse for mad og deltager aktivt i maddage
9. Tegn: At børnene udviser en sikkerhed og tryghed i forskellige former for motoriske udfordringer
10. Tegn: At børnene af sig selv opsøger forskellige motoriske udfordringer

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med krop og bevægelse angivet:

1. Tiltag: Vi tænker bevægelse ind i hverdagen
2. Tiltag: Vi benytter vores motorik-/sanserum, legeplads og nærmiljøet
3. Tiltag: Vi præsenterer børnene for sansemotoriske aktiviteter både ude og inde
4. Tiltag: Vi gør børnene kropsbevidste
5. Tiltag: Vi taler med børnene om hvad der er sundt og usundt
6. Tiltag: Vi guider børnene i hygiejne
7. Tiltag: Vi præsenterer børnene for børnemassage
8. Tiltag: Vi tilbyder maddage / supplement til madpakkerne
9. Tiltag: Vi tilbyder forskellige materialer, der indbyder til både fin- og grovmotorisk udfoldelse
10. Tiltag: Vi støtter og udfordrer børnene i deres motoriske forskelligheder

4.5 NATUR OG NATURFÆNOMENER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med natur og naturfænomener angivet:

Vi giver børnene mulighed for at blive fortrolige med at opholde og røre sig i naturen i forskelligt vejr og på forskellige årstider. Vi giver børnene mulighed for at udforske naturfænomener og opleve naturen og de 4 naturelementer: jord, ild, vand og luft.
Vi skaber et miljø, hvor der opleves glæde ved og udvises fælles respekt for naturen omkring os.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med natur og naturfænomener angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

At gøre børnene fortrolige med at opholde sig i og bruge/udforske naturen og udvise respekt for den og

tilbyde dem oplevelser i naturen, der udfordrer deres sanser.
At gøre naturens materialer interessante, så vi ser, at de selvstændigt inddrager disse i deres lege og aktiviteter. Vi vil lave aktiviteter og eksperimenter med udgangspunkt i børnenes undren og lege.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: At børnene efterspørger materialerne i naturværkstedet
2. Tegn: At børnene efterspørger at komme ud og bruge vores faciliteter, lokalområdet, nærmiljøet, skoven
3. Tegn: At børnene gør opmærksom på at affald skal sorteres
4. Tegn: At børnene er deltagende i naturaktiviteter og selv inddrager naturens materialer i deres lege
5. Tegn: At børnene smager på vores frugt/bær
6. Tegn: At børnene viser interesse for vores dyr og vil passe dem
7. Tegn: At børnene snakker om, hvordan man behandler naturen
8. Tegn: At børnene efterspørger bål, vandleg mv og undres over oplevede naturfænomener
9. Tegn: At børnene graver, samler dyr og undersøger dem. Løfter sten og finder dyr(laver huse til dem)
10. Tegn: At børnene ved selv hvilket tøj de skal have på ud

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med natur og naturfænomener angivet:

1. Tiltag: Vi har et naturværksted med bøger og redskaber til undersøgelse af naturen
2. Tiltag: Vi er ude i al slags vejr
3. Tiltag: Vi har affaldssortering til papir, batteri og glas
4. Tiltag: Vi har plantekasser, sår blomsterfrø osv. Vi har frugttræer og buske
5. Tiltag: Vi bruger ipad og bøger til at søge info
6. Tiltag: Vi har dyr - høns og fisk og lærer om dyrerne og planter. Kigger i deres nærmiljø
7. Tiltag: Vi snakker med børnene om at de skal behandle naturen med respekt
8. Tiltag: Vi har etableret legepladsen med adgang til de 4 elementer
9. Tiltag: Vi snakker om vind og vejr hver dag (hvilket tøj vi skal have på)
10. Tiltag: Vi bruger legepladsen og skoven

4.6 KULTURELLE UDTRYKSFORMER OG VÆRDIER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

Vi vil gerne give børnene indsigt i den danske kultur og traditioner (og historien bag).
Give børnene forståelse for hvem de er og hvordan vi er forskellige for hinanden og den kulturelle mangfoldighed vi er en del af i vores samfund.
Vi har indrettet forskellige rum til kunstnerisk udfoldelse (værksted, scene/udklædning mm) og har relevante materialer tilgængelige så børnene får inspiration til selv at lege og eksperimentere i forhold til forskellige udtryksformer.
Vi holder vores traditioner i hævd (jul, påske, sankt hans mm) og giver plads til nye kulturer og

traditioner.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

- At børnene får forståelse for / indsigt i forskellige kulturer og værdier.
- At børnene får kendskab til forskellig slags musik og musikinstrumenter
- At børnene får mulighed for at deltage i kulturelle tilbud (teater, lokale arrangementer)
- At børnene har adgang til materialer og medier der kan bidrage til at børnene kan udtrykke sig kunstnerisk og kulturelt

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: At børnene viser interesse for andre kulturer, er nysgerrige og stiller spørgsmål
2. Tegn: At børnene fortæller/leger (krybbespil, teater mm.)
3. Tegn: At børnene benytter sig af de tilgængelige materialer og rum og vi udstiller de færdige produkter.
4. Tegn: At børnene har kendskab til vores og andres kultur og traditioner
5. Tegn: At børnene udviser interesse for og oplever glæden ved sang, musik og har kendskab til instrumenter
6. Tegn: At børnene er åbne overfor egne og andres kulturer (peger, spørger, synger og læser)
7. Tegn: At børnene udvikler egne ideer og måder at udtrykke sig på

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

1. Tiltag: Huset bærer præg af kulturel mangfoldighed (dukker, spil, musik, bøger, flag mm) og en viden om, at vi er en del af noget større.
2. Tiltag: Børnene får kendskab til / viden om egne traditioner/højtider. Vi fortæller om det.
3. Tiltag: Vi tilbyder børnene forskellige materialer med mulighed for at udtrykke sig gennem disse.
4. Tiltag: Børn og voksne har sang og musik. Vi bruger forskellige instrumenter.
5. Tiltag: Vi fortæller om / viderefører danske traditioner og vi etablerer nye traditioner
6. Tiltag: Vi sætter rammerne for kunstnerisk udfoldelse (scene, teater, kreativ værksted, instrumenter)
7. Tiltag: Vi snakker om forskelligheder med børnene
8. Tiltag: Vi laver udstillinger og stiller de ting frem, som børnene har lavet

Vi samler børnene omkring bålet. Synger og laver mad på bålet

5 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ SOM EN INTEGRERET DEL AF DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE

5.1 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er arbejdet med børnemiljøet beskrevet med følgende ord:

Børnemiljøet skabes i det samspil, der er mellem det fysiske og æstetiske i omgivelserne. To af medarbejderne har i 2015 deltaget i et projekt, kaldet Mosaik-metoden, som den engelske forsker i børneperspektiver, Alison Clark, har udviklet (The Mosaic Approach, mosaikmetoden). Metoden benytter en vifte af dataindsamlingsmetoder, såsom fx tegninger, lydoptagelser, kort og billeder til at involvere børn i at give udtryk for deres oplevelse af et fænomen. Ved at bearbejde de forskellige typer af data sammen med børnene skabes en mosaik, der giver mulighed for at få et nuanceret indblik i børnenes oplevelser af det fænomen, der er sat i fokus.
Denne metode er blevet vidensdelt i personalegruppen på tværs af husene og vi besluttede, at arbejde med dele af mosaikmetoden.

5.2 ARBEJDET MED BØRNEMILJØVURDERINGER

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er anvendelsen af børnemiljøvurderinger til at skabe inkluderende læringsmiljøer beskrevet med følgende ord:

Gennem mosaikmetoden får børnene mulighed for at give udtryk for deres syn på et godt børneliv.
Vi har valgt at bruge elementer af mosaikmetoden som en måde at arbejde med børnenes perspektiver på og det vil, over tid, være en metode, vores børnesyn, i tæt samspil med bl.a. Marte Meo, kan tage afsæt i.

Vi vil ligeledes anvende børneinterview. Det vil vi afprøve på vores ældste børn og udarbejde et interview skema, som skal tage temperaturen på deres børnehaveliv og et tilbageblik herpå.

6 AFSLUTNING

Vi har valgt flere fokusområder for den næste læreplansperiode 2017/2018. Et af vores fokusområder er brugen af IT som læringsredskab i arbejdet. Den del vil vi være undersøgende på i den næste periode og klarlægge, hvor vi er, hvor vi gerne vil hen og hvad vi har brug for, for at nå målet.
Vi vil arbejde målrettet og evaluere løbende i vores dagligdag og på vores personalemøder.

Der er mulighed for at læse mere om vores Børnehuse på: www.raadhushavensbh@viborg.dk (vores hjemmeside, der er under revidering og et ledelsesmæssigt fokusområde),
eller ved at rette henvendelse til afdelingsleder i Fyrrevænget, Kirsten Mygind: 87 87 15 85 eller børnehusleder Majken Lund Thomsen: 87 87 14 25

Hjernen&Hjertet

Hjernen&Hjertet er et IT-system, som Rambøll har udviklet til at understøtte arbejdet med udvikling og dokumentation af kvalitet i dagtilbud.

Systemet hedder ”Hjernen&Hjertet”, fordi det forener den logisk-rationelle ”hjerneaktivitet” det er at måle og dokumentere kvalitet, med den ”hjerteaktivitet”, det er at levere kvalitet i samværet med vores fælles børn.

Hjernen&Hjertet samler oplysninger fra de pædagogiske læreplaner, oplysninger til pædagogisk tilsyn, ”Dialogprofiler” til brug i forbindelse med forældresamtalerne og andre oplysninger om den pædagogiske kvalitet.

Oplysninger fra alle disse forskellige dokumentationsopgaver, suppleret med kommunale nøgletal gør det muligt gennem Hjernen&Hjertet at give alle et bedre overblik over kvaliteten i det pædagogiske arbejde.

Du kan læse mere om Hjernen&Hjertet på hjemmesiden: **www.hjernenhjertet.dk**